

I overensstemmelse med EF-direktivets artikel 10, stk. 2, er det i lovforslagets § 10, stk. 1, 2. pkt., bestemt, at 1908-lovens regler om suspension og afbrydelse af forældelsen finder anvendelse.

10-årsfristen, jf. § 10, stk. 2, regnes fra den dag, da det skadevoldende produkt blev bragt i omsætning, og fristen kan i overensstemmelse med EF-direktivets indhold ikke suspenderes i tilfælde af utilregnelig (undskyldelig) uvidenhed hos skadelidte om skaden, defekten, eller hvem der er producent. Om, hvad der skal til for at undgå bortfald af skadelidtes rettigheder efter 10-årsreglen, bestemmer direktivets artikel 11, at afbrydelse sker ved anlæg af retssag mod den pågældende producent. Som fremhævet i de specielle bemærkninger til § 10, stk. 2 må også producentens anerkendelse af gælden tillægges afbrydende virkning, og afbrydelsesreglen er derfor udformet som en henvisning til 1908-lovens § 2, 2. pkt., der lader både anerkendelse og sagsanlæg afbryde forældelse.

3.12. Ansvar efter almindelige erstatningsregler

Efter lovforslagets § 14 begrænser den foreslåede lov ikke skadelidtes adgang til erstatning efter dansk rets almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt eller i medfør af regler, som er fastsat i eller i medfør af anden lovgivning. Herved klargøres det – i forhold til de lovforslag, som har været fremsat i tidligere folketingssamlinger – at der ikke ved lovforslaget tilsigtes nogen begrænsning i de skadelidtes erstatningsmuligheder, men alene en forbedring.

I § 14, 2. pkt., er der medtaget en bestemmelse om, at de specielle forældelsesregler i lovforslagets § 10 også finder anvendelse i de tilfælde, hvor skadelidte påberåber sig almindelige erstatningsregler frem for de foreslåede lovregler. Der henvises til nr. 3.11.

3.13. Ufravigelighed

Direktivets og dermed lovens formål er at beskytte skadelidte, som i denne relation i almindelighed er den svageste part. Dette formål ville ikke kunne opnås, såfremt skadelidte på forhånd gyldigt kunne fraskrive sig den beskyttelse, som loven sikrer. Det ville også være uheldigt, såfremt der f.eks. ved anvendelse af standardkontrakter var muligt for producenter at opnå forhåndstilsagn fra melleghandlere om, at de gav afkald på muligheden for at gøre regres mod tidligere led i produktions- og omsætningskæden. Det bestemmes derfor i lovforslagets § 13, at ansvar efter loven ikke ved forudgående aftale kan fraskrives eller indskrænkes til skade for skadelidte eller den, som indtræder i skadelidtes krav f.eks. efter § 12, stk. 3.

4. Arbejdsskadeforsikring

I det oprindelige lovforslag var der i § 18 medtaget en bestemmelse til ændring af arbejdsskadeforsikringslovens § 55. Ændringsforslaget indebar, at der indførtes adgang til regres mod skadevolder – typisk producenten – såfremt arbejdsskaden skyldtes en produktskade.

Advokatrådet, Industrirådet og Assurandør-Societetet har peget på, at det ville være uheldigt, hvis den regresadgang, der blev ophævet i forbindelse med gennemførelsen af erstatningsansvarsloven, nu blev genindført for produktskaders vedkommende. Det er i den forbindelse blevet fremhævet, at man ikke finder, at direktivet tvinger Danmark til at genindføre regresadgangen. Forbrugernes interesser er sikret fuldt ud, idet producentens ansvarsgrundlag ikke berøres af arbejdsskadeforsikringsloven. Reglen i denne lov har efter disse organisationers opfattelse således alene indflydelse på udmålingen af den erstatning, som producenten skal betale, hvilket spørgsmål ikke er omfattet af direktivet.

Industrirådet og Assurandør-Societetet har endvidere peget på, at indførelsen af en regresordning vil belaste de implicerede forsikringsordninger med meget betydelige procesudgifter, idet udsigten til at kunne gennemføre et større krav mod producentens ansvarsforsikring efter al sandsynlighed i en række sager vil få arbejdsskadeselskaberne til at satse endog betydelige sagsomkostninger til processer.

Uanset at det kan give anledning til en vis tvivl, om bestemmelsen i arbejdsskadeforsikringslovens § 55 alene kan opfattes som en udmålingsregel, har Justitsministeriet på baggrund af de synspunkter, der er fremført, ikke medtaget en bestemmelse om ændring af § 55. Socialministeriet er enig heri.

5. International privatret

Den harmonisering, der følger af direktivet, er ikke fuldstændig. Visse spørgsmål overlades til national lovgivning, ligesom medlemslændene på enkelte punkter kan vælge en af to løsningsmuligheder, jf. ovenfor under nr. 1.3.

Spørgsmålet om, hvilket lands lov der skal anvendes ved afgørelsen af en given sag om produktansvar, har derfor fortsat betydning.

Når det drejer sig om lovvalg i forbindelse med erstatning uden for kontraktforhold, har det traditionelt være antaget, at det var skadestedets lov, der fandt anvendelse. I nyere tid har der imidlertid vist sig en tendens til at smidiggøre dette princip, således at andre momenter også kan tillægges betydning. Der kan i denne forbindelse bl.a. anføres skadelidtes bopæl, skadevolders forretningssted, og stedet, hvor den skadevoldende genstand er købt.